

Postni Glasnik

Glasilo Udruženja p. t. t. uslužbencev kraljevine Jugoslavije, Dravske sekcije v Ljubljani.

Letnik XII.

V Ljubljani, dne 15. marca 1932.

6. šte.

Joško Čampa:

Poštni dom ali okrevališče?

To je vprašanje, ki se je pojavilo sedaj pred občnim zborom zadruga »Poštni dom«. Ne da bi hotel preudicirati sklepe občnega zbora, smatram vendarle za potrebno, da opozorim danes, pred občnim zborom, na nekatere momente, ki naj bi jih imeli zborovalci pred očmi, da bi ne prišlo do kakšnega nepremišljenega sklepa ali pa še celo morda do kakih pretresljajev v zadrugi »Poštni dom«. Kajti preden se odločimo za eno ali drugo, za poštni dom ali za okrevališče, smo dolžni vestno presoditi obe alternativni.

Ko se je osnovala zadruga »Poštni dom«, je bil njen smoter čisto jasen in precizen, namreč sezidati poštnim uslužbencem Slovenije v Ljubljani, njihovim strokovnim organizacijam in drugim ustanovam skupen dom, zatočišče, krov. Ta smoter je vseboval idejno in materialno praktično zamisel: dati po eni strani poštnim uslužbencem, njihovim organizacijam in ustanovam potrebne prostore v čisto praktičnem smislu in jim s tem omogočiti njihov obstoj, razvoj in napredek, po drugi pa naj bi dom služil neki ideji, in sicer ne samo, kolikor bi podpiral idejo organizacij in ustanov, katerim bi dajal krov, nego neki višji, splošni ideji, skupni vsem slovenskim poštarijem, ideji stanovske skupnosti, katere sinteza naj bi bil. Pod to osnovno in skupno idejo je zapopadeno vse drugo, kakor žarišče stanovskih, socialnih, kulturnih in strokovnih teženj slovenskega poštaria, afirmacija njegovega bistva in njegov odraz, njegova reprezentanca ter zibelka vsega življenja. Iz vseh teh motivov je nastala tekom desetletja v našem stanu neka religija in pesnitev, simbolizirana v domovih, ki je postala skoro že kar kult.

Prvotno smo sanjali o poštnem domu v najskromnejših razmerah, ki naj bi nam ne nudil več nego skromne prostore, skromen krov. Pozneje, z ustanovitvijo zadruga, ki naj bi bila zgradila naš dom, so se naše sanje in želje razbohotile. Zasanjali smo dom, ki bi naj bil dostojen reprezentant našega stanu za današnje in za bodoče čase, za nas in za naše potomce. V tem obsegu in načrtu naj bi nudil članstvu in slovenskim poštarijem tudi materialne ugodnosti in koristi. Zato je bil v tej zasnovi predviden konvikt za njihovo deco, ki bi se šolala v Ljubljani in pa tujske sobe za poštarije in sivoce, ki bi prihajali v našo prestolnico.

To je bil torej namen in smoter, za katerega je bila ustanovljena zadruga »Poštni dom«. V to svrhu so se zbirali deleži in kapital, v ta namen so prinašali slovenski poštariji svoje žrtve, delali in množili premoženje zadruga. S to namero je zadruga delala in zbirala prispevke vse do danes. O tem je treba, da smo si na jasnem. Tu ni nobenega dvoma. Kar smo dali, zbrali in pridobili, smo storili vse z namenom, postaviti si poštni dom. Tako je bilo vse do danes, ko se je pojavila med slovenskimi poštariji želja in težnja po okrevališču, ki naj bi se kupilo ali gradilo namesto poštnega doma.

S tem je stopilo vprašanje našega doma v popolnoma novo fazo, ki pomenja nič več in nič manj kakor alternativo, ali hočemo slovenski poštariji imeti v Ljubljani svoj dom ali ne. Ne zatiskajmo si oči pred dejstvom, da

smo se enkrat za vselej ali pa vsaj za več generacij odrekli domu in da doma ne bomo nikoli imeli, če se odločimo, da porabimo denar, ki je zbran za dom, za okrevališče.

Moj namen ni ob tej priliki in v tem članku analizirati razloge, ki so privedli poštne uslužbence ne samo v Sloveniji, ampak tudi drugod (pa ne samo uslužbence, ampak tudi vse voditelje strokovnih organizacij) do skeptičnega presojanja problemov poštnih domov. Iz tega presojanja bi utegnil morda kdo sklepati, da je ideja domov doživela polom. Tako mišljenje bi bilo zmotno. Ideja domov je ostala čista in svetla. Ona je še vedno to, kar je bila: pesnitev, religija, kult. Ali nekaj drugega je, kar je trčilo ob to idejo: čisto gospodarsko, finančno in materialno vprašanje domov. Na tem vprašanju so doživeli naši poštni domovi polom, ker se niso gradili na solidni gospodarski in finančni osnovi, ker se niso gradili po enotnem in smotretnem principu, ker niso odtehtali doprinešenih žrtev. K temu se je pridružila še kriza v strokovni organizaciji, izvirajoča iz motivov, ki koreninijo v grobi materialni sebičnosti, pri čemer je prišlo do profanacije ravno v vprašanju domov, ker se je vadljalo za njihovo materialno vrednost in ceno. Slučaj pa je nanesel, da se je zgodilo to v času današnjih težkih gospodarskih kriz, ko pada zaradi teže življenja gospodarska nesigurnost naših domov posebno v oči, po drugi strani pa je tudi poštne osebe v strahu pred bodočnostjo obrnilo svoje oči od idejnih predstav k vprašanju materialnega značaja, kakor to zahteva teža in resnost sedanjega časa. Vse to je treba razumeti v grobih obrisih, kadar obravnavamo to vprašanje, da se ne bomo motili v načelnih stvareh in si delali medsebojne krivice.

Zdravilišča za poštne osebe so bila takisto v programu strokovne organizacije, toda za domovi. Stanovska politika organizacije je šla za tem, da naj bi si poštne osebe najprej zgradilo v organizaciji temelje za stanovsko-strokovno življenje, pod čemer je razumeti stanovsko-strokovne, socialne, kulturne, gospodarske in etične osnove stanu. Tem osnovam naj bi bili žarišče domovi. Ko bi bilo to ustvarjeno, bi bil stanovsko-strokovni živeli in pokret že tako razvit, da bi mogel vplivati na strokovno politiko svoje stroke. In v tej fazi naj bi bil izdejsktvoval stan pri poštni upravi zgraditev zdravilišč in okrevališč od države in na njeno breme, ker je ona v prvi vrsti zainteresirana na zdravju svojih uslužbencev. Treba je priznati, da je bila ta ideja dobra. Škoda samo, da nismo imeli organizacije, ki bi bila sposobna ta stanovsko-politični zamiselek realizirati. Tako pa so dogodki prehiteli stanovsko strokovno politiko organizacije in članstvo danes zahteva realizacijo obetanih okrevališč, še preden je realiziran prvi program organizacije. In to seveda na škodo domov in v času, ko preživljajo ti svojo gospodarsko krizo.

Seveda so pri nas v Sloveniji razmere drugačne in ne bi bilo prav, če bi slabo izkustvo drugod merili po naših razmerah. Izkušnje drugod so nam le dragocen nauk. Kajti eno je izven vsakega dvoma: naš dom, če bi se gradil, kakor je zamišljen sedaj, ni postav-

Vesele velikonočne praznike!

ljen na nesigurne in nesolidne finančne in gospodarske osnove in račune. Zato pri nas ni nobenega rizika. Računska in finančna gospodarska kalkulacija je sigurna. Dom, kakor je zamišljen sedaj po načrtih, ki bodo predloženi občnemu zboru, bi lahko zidali skoro v celoti iz denarja poštarskih ustanov. Torej iz svojega denarja. Seveda bi bil s tem realiziran le en del načrta o poštnem domu. S tem je tudi povedano, da za enkrat še ne bi bil izpolnjen v celoti sen o našem domu, kakor smo si ga bili zamislili ob ustanovitvi zadruga.

Kako je pa z vprašanjem okrevališča? Okrevališče je za poštne osebe gotovo mamljiva slika. Marsikdo si ob tej predstavi slika v duhu prijetno življenje oddiha kje ob morju ali v kakem gorskem zakotju, kjer bo imel v lastnem okrevališču vse preskrbljeno za majhen denar ali morda celo zastoni. Samo škoda, da te sanje do sedaj niso še nikjer preizkušene z materialnega, gospodarskega in tehničnega vidika. S to stvarjo se navadno prijetne sanje letoviščarja ne ukvarjajo. Toda žal, da so vsemu na svetu podlaga računji in finančne kalkulacije, ki prečesto spremene najlepše sanje v bridke skrbi.

Za okrevališče nimamo še nobenih takih izkušenj, kakršne imamo zastran domov. Nihče se še ni bavil s temi vprašanji. Nihče ne ve, kako bi se dalo in moralo tako okrevališče organizirati v tehničnem, upravnem, gospodarskem in finančnem pogledu. Ne vemo, kje naj bi bilo, kakšne so življenske prilike v dotičnem kraju, kako je z dovozom in oskrbo življenskih potrebščin, kdo naj bi ga upravljal, ali v lastni ali tuji režiiji in kakšni so režijski stroški v enem ali drugem primeru. Kakšna bi bila frekvenca od strani poštarijev, kakšna od strani tujih gostov. Ali je mogoče, da bi bil dovolj frekventiran od poštarijev, zlasti poleti, ko je težko z dopusti. Ali in koliko je poštarijev, ki so v takem položaju, da bi si mogli privoščiti potovanje v zdravilišče in takso za oskrbo v njem. Kako bi bilo v zimski sezoni. Ali bi bilo mogoče voditi režiijo tako, da bi mogli imeti člani dovolj ugodne cene. Kaj potem, če bi se zdravilišče ne rentiralo ali če bi kazalo izgubo. Kako bi se kril event. primanjkljaj itd.

Vse to so vprašanja, na katera ne vemo odgovora, ker tega ni še nihče poizkusil. Ali naj riskiramo ravno Slovenci prvi poizkus?

To so stvari, ki jih je treba dobro premisliti, preden pade na občnem zboru odločitev. V denarnih stvareh je treba biti realen in previden. In še nekaj. Na občnem zboru bosta nastala nemara dva tabora. Eden, ki ne bo hotel ničesar slišati o poštnem domu in drugi, ki ne bo hotel ničesar čuti o okrevališču. Nekateri pravijo, da za dom ne dajo svojega denarja, drugi pa, da ga ne dajo za zdravilišče. Ali se bomo potem slovenski poštariji v tem primeru po svoji stari slovenski navadi spali in razšli, in to po večletnem delu, po žrtvah in trudu, v trenutku, ko bi imeli doseči cilj? To se ne sme zgoditi za nobeno ceno. Če bi se to zgodilo, bi bila to naša nepopravljiva sramota pred svojimi tovariši iz vse države in pred vso javnostjo. Slovenski poštariji bi se s tem onemogočili povsod in najbolje bi bilo, da se potem poskrrijemo v mišje luknje.

Občni zbor je suveren. On lahko odloči, kakor hoče. Vedno pa mora prevladovati resnost, preudarnost in nesebičnost. Pred očmi moramo imeti interese celote. In biti moramo parlamentarni. Kar bo odločila večina na občnem zboru, to naj se zgodi. Manjšina je dolžna, da se lojalno pokori večini. To je red, ki ga spoštujejo kulturni ljudje po

vsem svetu. In slovenski poštari se prištevajo kulturnim ljudem.

Zato Bog ne daj, da bi se razšli po občnem zboru razprti med seboj ali pa da bi celo uničili to, kar smo si v tolikih letih, s toliko požrtvovalnostjo, z ljubeznijo, trudom in tovarištvom vzajemno zgradili in zbrali. Po drugi strani pa je treba upoštevati, da zadru-

ga ne more v teh časih odlašati z akcijo, že zaradi denarja ne, ki je danes najbolj varno naložen v realitetah. Zato bo morala pasti na letošnjem občnem zboru ena ali druga odločitev. Naj pade ta odločitev tako ali tako, samo premišljena naj bo, da ne bomo potem slovenski poštari dolga leta obžalovali nepremišljenost enega samega dneva.

Računski zaključek

registrovane zadruge z omejeno zavezo „POŠTNI DOM“ v Ljubljani

za poslovno leto 1931.

Članov je bilo 31./XII. 1930

823 z 1831 deleži

Članov je med letom odstopilo

7 z 7 deleži

, , med letom pristopilo

9 , 9 ,

Stanje dne 31./XII. 1931

825 , 1833 ,

Zadruga je članica Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, r. z. z. o. z.

Aktiva.**Bilanca.****Pasiva.**

Predmet	Din	p	Predmet	Din	p
Blagajna	15.022	88	Upniki	70	—
Poštna hranilnica	729	57	Deleži	182.900	—
Naložbe	383.382	—	Obveznice	83.932	—
Kiosk	5.000	—	Sklad doma	232.000	—
Parcela	71.253	20	Rezervni sklad	29.767	56
Vrednostni papirji	3.349	—	Čisti prebitek	276	09
Trafika	30.000	—			
Deleži pri Zvezi slov. zadrug	500	—			
Inventar	2.340	—			
Dolžniki	17.369	—			
	528.945	65		528.945	65

Nadzorstvo:Knez Stanko, l. r.
tajnik.Dular Josip, l. r.
podpredsednik.Čeh Karel, l. r.
predsednik.**Člani:**

Hauptman Josip, l. r.

Luznar Miro, l. r.

Stanič Ivan, l. r.

Izguba.**Račun izgube in dobička.****Dobiček.**

Predmet	Din	p	Predmet	Din	p
Honorarji	6.450	—	Pristopnine	90	—
Kurjava in razsvetljava	2.400	—	Prostovoljni prispevki	2.027	—
Poštnina	1.028	65	Obresti	14.152	82
Pisar, potrebščine	609	—	Trafika	8.322	72
Odpis pisarne	334	42	Najemnina	2.400	—
Davki	376	50	Loterija	1.746	20
Odpis inventarja	6.290	58			
Razlika med nom. in kurzno vrednostjo 7% obr.	1.327	50			
Miklavžev večer	1.487	—			
Obveznice 4% notr. posojila	1.430	—			
Dom	5.002	50			
Razno	1.726	50			
Čisti dobiček	276	09			
	28.738	74		28.738	74

V Ljubljani, dne 31. decembra 1931.

Načelstvo:Pohare Janez, l. r.
tajnik.Pokorn Tomo, l. r.
blagajnik.Smerdu Vilko l. r.
predsednik.**Člani:**

Ban Martin l. r., Epich Tilen l. r.,

Jakše Joško l. r.,

Dr. Kurbus Bogdan l. r.,

Markelj Leopold l. r.,

Šalehar Franc l. r.,

Zajc Franc l. r., Zupanec Ivan l. r.

Občni zbor

zadruge „Poštni dom“.

Letošnji redni občni zbor zadruge »Poštni dom« bo eden izmed njenih najvažnejših občnih zborov. Na njem bo podano poročilo zlasti o tem, ali lahko uresničimo idejo postavitve poštne doma. Na podlagi dobro premišljenega poročila načelstva bo morala pasti odločitev članstva, ali naj se z gradnjo doma prične ali ne.

Danes se načelno nočemo spuščati v po-

drobno razpravo o tem, to pa lahko rečemo: poštni dom lahko gradimo, ker so dani vsi predpogoji in graditi bi se moral, ker to zahtevajo razmere in čas.

Ako se bodo zadržniki izjavili za predlog načelstva, potem bo na tem občnem zboru postavljen mejnik med prošlostjo oziroma sedanjostjo ter bodočnostjo slovenskih poštarijev.

Zato je dolžnost vsakega člana zadruge, da se dne 19. t. m. udeleži našega občnega zbora.

Načelstvo »Poštne doma«.

Osebnost. Sekcija je obveščena, da je za šefa občnega oddelka p. t. t. uprave v našem ministrstvu postavljen njej vedno naklonjeni g. svetnik Miloš Artonovič. — Čestitamo!

Iz uredništva. Ako bi hoteli priobčiti vse došle dopise, bi morala ta številka iziti zopet na šestih straneh, česar pa ne dopušča proračun sekcije. Kar smo odložili, izide prihodnjič. Pa brez zamere!

Redni občni zbor

„Poštneža doma“

T. Z. Z. O. Z.

bo v soboto, dne 19. marca 1932 ob pol 14. uri v Beli dvorani hotela Union v Ljubljani, Miklošičeva cesta.

Dnevni red:

1. Verifikacija pooblastil.
2. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbor.
3. Poročilo funkcionarjev načelstva.
4. Poročilo nadzorstva.
5. Odobritev računskega zaključka.
6. Poročilo o uradni reviziji zadruga po revizorju Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani.
7. Sprememba pravil.
8. Poročilo o gradnji doma.
9. Predlogi in priživi v smislu čl. 42 pravil.
10. Volitev članov načelstva in nadzorstva.
11. Slučajnosti.

Ako občni zbor ob napovedanem času ne bo sklepčen, se bo vršil po čl. 41 združnih pravil čez pol ure drugi občni zbor na istem mestu, ki bo sklepčen ob vsakem številu navzočih združnikov. — Predlogi in pritožbe članov se morajo predložiti pisмено osem dni pred občnim zborom. Letni računski zaključek je združnikom na vpogled v združni pisarni od 5. marca dalje.

Načelstvo je sklenilo, da v svrhu polnoštevilne udeležbe povrne na zahtevo zunanjim združnikom potne stroške, in sicer zaradi važnosti predloga o gradnji doma (glej točko 8. dnevnega reda). Pooblastila je treba predložiti v združni pisarni isti dan, to je v soboto 19. marca med 9. in 11. uro dopoldne in od 13.—14. ure popoldne.

Načelstvo.

Vabilo

na redni občni zbor Gospodarske zadruga poštinih nameščencev r. z. z. o. z. v Mariboru, ki bo v sredo, dne 30. marca 1932 ob pol 20 uri v združnih prostorih v Mariboru, Stolna ulica 7-I.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Poročilo o uradni reviziji zadruga.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1931.
5. Dopolnilna volitev članov načelstva in volitev članov nadzorstva.
6. Sprememba pravil.
7. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi občni zbor ob napovedanem času ne bil sklepčen, se bo vršil po čl. 35 združnih pravil istotam in z istim dnevnim redom pol ure pozneje, to je ob 20. uri drugi občni zbor, ki bo sklepčen ob vsakem številu navzočih članov.

Računski zaključek je na vpogled članom od 21. marca t. l. naprej v pisarni zadruga med uradnimi urami.

Načelstvo.

Popravek.

Ni res, da »POŠTAR« laže, res pa je, da »POŠTAR« ne laže.

Ni res, da si je zadnji »Poštar« dovolil, — kakor že večkrat poprej — zopet prav zlobno laž, češ da je dala ostavko na blagajniško mesto v Dravski sekciji UPU tov. Mikuževa, da je izstopila iz organizacije in da je naša sekcija sploh razpuščena. Res je le, da se ni zadnji »Poštar«, — kakor tudi nikdar poprej — dovolil prav nikake laži in je res, da je dala ostavko na blagajniško mesto v Dravski sekciji UPU gospodična Vladislava Mikuž, ter je res, da je izstopila iz organizacije, kakor tudi, da je Uprava UPU v Beogradu Dravsko sekcijo UPU v Ljubljani razpustila že vnovembru 1931. Dalje ni res, da se hoče sumničiti upravo sekcije nepoštenih manipulacij v zvezi z izstopom gđ. Mikuževe, res je le, da tičijo vzroki izstopa v Moravčah.

Ni res, da so take in drugačne vesti v »Poštarju« od konca do kraja zlagane, ker ni bil »Poštar« nikoli zmožen zapisati resnice, kadar je pisal o UKU, res pa je, da vse vesti v »Poštarju« odgovarjajo istini in da je »Poštar« vedno pisal o UPU resnico.

Za Konzorcij lista »Poštar«, Ljubljana:

Fr. Pirc l. r., Stanič Ivan l. r., Fajdiga Hinko, urednik l. r.

Čujmo resnico!

Naša tovarišica Slava Mikuževa, blagajničarka Dravske sekcije UPU je izročila uredništvu sledečo izjavo:

Izjava.

Izjavljam jasno in odločno, da nisem podala ostavke na mesto blagajničarke pri Dravski sekciji UPU, niti nisem izstopila iz udruženja p. t. t. uslužbenecv, ker nimam ne za en ne za drug korak niti najmanjšega razloga.

Hočem ostati še naprej zvesta članica udruženja in vršiti funkcijo blagajničarke, dokler bo volja članstva to zahtevala, pa če je to nečlanom prav ali ne!

Tistega, ki bo še v bodoče razširjal vesti, da sem podala ostavko in izstopila iz udruženja, že sedaj javno proglašam za brezvestnega, intrigantskega in brezstidnega lažnika.

V Ljubljani, dne 9. marca 1932.

Mikuž Vladislava

*

Radevolje priobčujemo odločno izjavo tovarišice Mikuževe, ker je iz nje vsakemu jasno razvidna vrednost gornjega popravka, katerega smo z ozirom na stroga določila zakona o tisku morali natisniti.

Popravek pa nam je prav za prav dobrodošel, ker sedaj naše članstvo lahko vidi, kakšnih sredstev se nekateri ljudje, ki sicer pri vsaki priliki vlačijo na dan svojo „zrelost“, poslužujejo v intrigantstvu proti naši organizaciji, ki jim je trn v peti.

MERCINA IN DRUG
TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO
LJUBLJANA

Kolodvorska ulica št. 8

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo vseh izdelkov tovarne za dokumentni in kartni papir

BRATJE PIATNIK, RADECE

Jos. Štukelj.

Roki za polaganje državnega strokovnega izpita.

Pred postavitvijo na uradniško mesto (zvanje) mora uslužbenec dovršiti najmanj triletno pripravljalsko službo in predhodno opraviti državni strokovni izpit. Po določilu § 13 u. z. se pa pripravnik ne sme pripustiti k izpitu, dokler ni dovršil dveh let pripravljalske službe. Da izraz »pripravljalska služba« nikakor ni vedno identičen z izrazom: »služba v zvanju uradniškega pripravnika«, se vidi iz § 66 u. z. Ta namreč določa, da je za prestop zvanika v zvanje uradnika sorodne stroke, za katero se zahteva izobrazba nepopolne srednje šole ali njej enake strokovne šole (to je uradniška bivše III. kategorije), izjemoma zvanika služba enaka pripravljalski službi te stroke. In isti paragraf nadaljuje, da sme dobiti tak zvanik, če ima to šolsko izobrazbo in najmanj tri leta zvanikaške službe, po opravljenem drž. strokovnem izpitu zvanje uradnika X. položajne skupine.

Prav nobene nejasnosti ni, kdaj se sme pripustiti k drž. strok. izpitu urad. pripravnik, ki služi v svoji stroki že od vstopa v državno službo, ki je bil torej takoj ob sprejemu postavljen za urad. pripravnik one stroke, za katero ima predpisano šolsko izobrazbo. Vsi uradniški pripravniki, ki so ves čas služili v tej lastnosti, se torej smejo pripustiti k izpitu, čim imajo dve leti (pripravljalske) službe. Opraviti pa morajo izpit najkasneje pred potekom petega leta, ker se morajo sicer odpustiti iz državne službe oziroma vsaj iz dotične stroke (o tem je razpravljala že 1. šte. letošnjega P. Gl.).

Sedaj pa k vprašanju: kdaj sme pa polagati izpit tisti, ki je bil kljub višji šolski izobrazbi sprejet v nižjo stroko, ali konkretno povedano, kdaj se sme prijaviti k izpitu urad. pripravnik, ki je dovršil najprimer fakulteto, ki je bil pa postavljen najprej za uradniškega pripravnika po § 45 (1) (urad. pripravnik z nepopolno srednješolsko izobrazbo), ali pa za urad. pripravnika po § 45 (2) u. z. (urad. pripravnik s popolno srednjo šolo) in je šele pozneje prestopil v stroko, za katero ima šolsko izobrazbo, če je bil namreč postavljen za pripravnik po § 45 (3).

Za te primere pravi urad. zakon (§ 15), da se čas, ki ga je prebil v prejšnji stroki, sicer šteje v rok pripravljalske službe v novi stroki, vendar pa mora v novi stroki služiti še najmanj eno leto, preden se pripusti k izpitu. Samo tedaj, če bi na ta način prekoračil maksimum pripravljalske službe, to je pet let, se sme, odnosno se mora prej prijaviti k izpitu. Če je torej tak pripravnik služil v prejšnji stroki vsaj eno leto, se sme po prestopu v višjo stroko že po enem letu pripustiti k izpitu.

Prav isto velja seveda, če je bil nekdo kljub temu, da ima popolno srednjo šolo, radi pomanjkanja raznih mest postavljen samo za urad. pripravnika po § 45 (1) in je šele pozneje prestopil v višjo stroko, to je, da je bil postavljen za urad. pripravnika po § 45 (2).

Skladno z navedenimi določili predpisujejo nova pravila o drž. strokovnih izpiti za urad. zvanja v p. t. stroki (P. t. Vesnik 1/1932) v čl. 16, da sme kandidat polagati državni strokovni izpit po dovršitvi drugega leta pripravljalske službe, a z dodatkom, da je najmanj eno leto prebil v p. t. stroki. Prav tako se sme pripustiti k izpitu zvanika, ki ima predpisano šolsko izobrazbo za uradnika stroke po § 45 (1), kadar ima tri leta zvanikaške službe v p. t. stroki.

Samo na videz je pa v pravih ostalo nerešeno vprašanje: kdaj sme pa polagati državni strokovni izpit uradniški pripravnik po § 45 (1) (z nepopolno srednješolsko izobrazbo), ki je služil nekaj časa v poštni stroki kot zvanik, in je bil na podlagi svoje šolske izobrazbe šele naknadno preveden v urad. pripravnika po § 45 (1)? V tem primeru moramo pritegniti na pomoč določilo § 66 u. z., ki striktno veleva, da je služba takega zvanika enaka pripravljalni službi uradniške stroke, ki se razporeja od X. do VII. polož. skupine. Potem, tekem bi se moral tak zvanik že po dveh letih zvanikniške službe pripustiti k drž. strok. izpitu. Če pa je postal urad. pripravnik, preden je dovršil dve leti zvanikniške službe, bi se moral prepustiti k izpitu, kakor hitro ima skupno 2 leti službe, prebite v svojstvu zvanika in urad. pripravnika. Z določilom § 66 zakonodajalec nikakor ni hotel predpisati za zvanika, ki imajo šolsko izobrazbo za uradnika (po § 45 (1), izjemen odnosno daljši rok za polaganje izpita. V prvem stavku tega paragrafa je službo takega zvanika izenačil s službo urad. pripravnika, v drugem stavku je pa napravil popolnoma logično, konsekvenco, da sme dobiti tak zvanik po treh letih, dasi ni imel zvanja urad. pripravnika, kar direktno X. uradniško položajno skupino. Tri leta, ki jih zakon v tem stavku navaja, so potrebna za dosego uradniškega zvanja, kar je povsem v skladu s 1. odstavkom § 13 u. z., ki določa, da mora trajati pripravljalna služba najmanj tri leta. Na roku za polaganje izpita zakonodajalec pri tem ni hotel prav ničesar spreminjati, ker je to vprašanje že jasno rešeno v § 13.

In vendar nista bila v konkretnem primeru pripuščena k izpitu dva urad. pripravnika po § 45 (1), od katerih je imel prvi skoraj dve leti zvanikniške službe in preko enega leta službe kot urad. pripravnik, drugi pa skoraj poldrugo leto zvanikniške službe in preko enega leta službe kot urad. pripravnik, češ, da nimata še dveh let pripravljalne službe. Do kakih anomalij vede tako tolmačenje, se vidi na sledečem primeru.

Od dveh zvanikov, ki imata oba po dve leti zvanikniške službe in šolsko izobrazbo za uradnika, se prvi prevede na zvanje urad. pripravnika po § 45 (1), drugi pa ostane zvanik. Za tistega, ki je ostal zvanik, je popolnoma jasno, da sme, tudi če tolmačimo § 66 u. z. najožje, vsaj po enem letu, ko ima torej tri leta zvanikniške službe, polagati drž. strokovni izpit.

Anomalija pa bi nastala za prvega uslužbenca (bivšega zvanika), ki je postal

urad. pripravnik, ker bi ta ne smel delati izpita že po enem letu kakor njegov kolega, temveč šele po dveh letih. Po tem tolmačenju bi bila kar naenkrat služba urad. pripravnika manj vredna, vsaj za rok polaganja izpita, nego služba zvanika.

Absurdnost postane seveda še večja, če se tak zvanik postavi za urad. pripravnik malo pred dovršitvijo treh let zvanikniške službe, ker bi se mu izpit odložil kar naenkrat za celi dve leti.

Uverjen sem, da bodo odločujoči faktorji uvideli, da je tako tolmačenje določil § 66 u. z. in člena 16 pravil o strokovnih izpitih nevzdržno in da bodo svoje stališče spreminili v prid tem uslužbencem ter jim omogočili hitrejši prehod na uradniško zvanje.

Zal pa, da še vedno ni izšla uredba ministrstva prosvete, kaj je to nepopolna srednješolska izobrazba in katere šole ustrezajo temu pojmu, tako da se naši zvaniki, čeprav imajo že tri leta zvanikniške službe in štiri razrede srednje šole ali dvorazredne trgovske šole ali meščanske šole itd., še ne morejo prijaviti k drž. strokovnemu izpitu.

In še to vprašanje. Kdaj se pa lahko prijavijo za polaganje drž. strok. izpita za uradniška zvanja oni naši zvaniki, ki niso imeli predpisane šolske izobrazbe za uradnika? Uradniški zakon določa v § 8, da tedaj, ko dovrše 10 let neprekinjene in vrlo opravljene zvanikniške službe na poslovanju v isti stroki. Člen 16. pravil o izpitih v naši stroki ima isto besedilo, seveda s pristavkom, da je dotični zvanik moral služiti deset let v p. t. stroki.

Pomisliti pa moramo, da pred letom 1923 na področju naše direkcije nismo poznali zvanja »zvanik« in da se nobena vrsta uslužbencev ni tako nazivala. Imeli smo pa poduradnike in brzojavne mojstre, ki jih pa prav gotovo povsem upravičeno lahko vzporejamo s sedanjimi zvaniki. Zato bi bilo prav in pravično, da se vsaj poduradniška služba in služba brzojavnega mojstra računa v 10 letni rok za polaganje izpita za zvanje uradnikov, ki se razporejajo od X. do VII. položajne skupine.

Napredovanja.

Že zadnjič smo poročali, da so predstavniki banovinskih sekcij intervenirali v Beogradu zaradi napredovanja. V ministrtvu je bilo obljubljeno, da se bo izvršilo pred novim proračunskim letom še eno manjše napredovanje, kolikor bo to iz finančnih razlogov pač mogoče. Ta obljuba se je sedaj izvršila. Pri tej priliki je napredovalo tudi nekaj uradnikov iz področja naše direkcije. Ko smo primerjali ta napredovanja z vrstnim redom v

staležu in z rangom, nismo mogli priti na jasno, po kakšnem principu so se izvršila. Zato smo se obrnili na Beograd za pojasnilo. Dobili smo odgovor, da so tudi to pot služile za podlago kvalifikacije. Za napredovanje iz 7. v 6. skupino je bilo sledeče merilo: uradniki, ki so dobili skupino do leta 1927, so napredovali ne glede na kvalifikacijo, oni pa, ki so dobili skupino do 10. septembra 1928, so napredovali samo na podlagi odlične ocene za poslednja tri leta. Iz 8. v 7. skupino so napredovali uradniki, ki so dobili skupino do leta 1926, neglede na kvalifikacijo, uradniki pa, ki so dobili skupino do 4. avgusta 1928, so pa napredovali pod pogojem, da so imeli v poslednjih treh letih vsaj dve odlični in eno dobro oceno. V poslednjem primeru je ena uradnica izpadla, očitno pomotoma. Organizacija seveda nima vpogleda v oceno in zato ni mogoče primerjati, v koliko se je napredovanje izvršilo pravilno po teh podatkih in pojasnilih.

Organizacija bo ukrenila vse potrebno, da bo z zbranim materialom in na podlagi konkretnih slučajev prepričala one, ki odločajo o napredovanjih, da ocene ne morejo ostati stalno ključ za napredovanje, ker so ocene rezultat subjektivnih pogledov in zato ne morejo biti vedno objektivni kriterij, ki bi bil enak za vse uslužbenke. Da se na taki podlagi lahko gode krivice, leži na dani.

Po stari praksi se sedaj za ukazi pričakujejo še ostala napredovanja v nižjih skupinah in pa iz pripravniške skupine.

V zvezi s tem se pa moramo nekoliko pomuditi pri pojava, ki se pojavljajo med članstvom in ptt. osebami v zadnjih časih pri vsakokratnih napredovanjih.

Da napredovanja nikoli ne bodo zadovoljila vsega osebja, je jasno in razumljivo. Dokler ne bodo napredovali vsi, ki so v zaostanku (in teh je v naši stroki okrog 1000), ne bo nobenega ključa, ki bi vsem ustrezal. To tudi ni iz čisto človeških razlogov lahko razumemo. Pa tudi tedaj, če bi naenkrat in hkrati napredovali vsi, ki so zaostali, bi ne bilo vsem prav. Da bi bila skaljena tudi v tem primeru naša harmonija in porušen mir v naših vrstah, za to bi že skrbela naša ljuba zavist. Če drugega ne, bi se našli, ki v takih slučajih ne trpe ženskega spola, in ki v rangi ne morejo videti žensk poleg sebe. Drugi so zopet taki, da škilijo v sosede v staležu z drugimi predsodki. Nekateri imajo posebno tenak posluh za šolska izpričevala. Tretji so pa taki, ki se radi primerjajo z drugimi po svojem položaju, fini vzgoji, po strokovnem znanju, ki je često plod domišljije, po posebno »obražani« socialni poziciji ali po finoci družbe, v kateri se gibljejo itd.

(Konec prih.)

Modno in manufakturno
blago v veliki izbiri ter
solidni postrežbi in po

nizkih cenah!

KÜHAR & HROVAT
Maribor, Aleksandrova cesta št. 9

POZOR

Naznanjam vsem poštnim nameščencem, da sem PREVZEL KROJAČNICO »GOSPODARSKE ZADRUGE«, Grudnovo nabrežje št. 1 (Pred Prulami št. 1).

Izdeloval bom vsakovrstna oblačila po najnovejšem kroju za dame in gospode. V zalogi imam blago vseh vrst kakor tudi češke in angleške vzorce.

Postrežba točna, cene solidne!

Priporoča se

KVEDER LEOPOLD,
krojaški mojster.

Podpirajte tordke,
ki inserirajo v našem glasilu!

Dent. Leop. Smerkoli
tehničar

prej voditelj ateljeja Zins

Ljubljana VII

Celovška cesta 32/II.

Sprejema

od 8.—12. in od 14.—18.

Telefon št. 34—48

„WAFFENRAD“

kolo svetovnega slovesa

JUGOSLOV. STEYR TOVARNE
LJUBLJANA

Zastopstva povsod.

**Največjo izbero vsakovrstnega
usnja in čevlarskih potrebščin**

priporoča

Franč Erjavec

Ljubljana, Stari trg št. 11